

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1127/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.VIII.10.121/2022/8. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Kúria Mfv.VIII.10.121/2022/8. sorszámú ítéletével szemben, s kérte a Kúria ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék 9.M.71501/2020/16. sorszámon kelt elsőfokú ítélete, illetve a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Mf.31.250/2021/19. sorszámú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [3] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy tényállása szerint az indítványozó határozott időre, 2016. szeptember 1-től külszolgálat idejére, illetve az ezt megelőző felkészülés időtartamára kapott kormánytisztviselői kinevezést az alperes munkáltató állományába. Az indítványozó a kormánytisztviselői jogviszonyát a próbaidő alatt felmondta az alperesi munkáltató jogsértő magatartására hivatkozással. Az indítványozó állítása szerint ugyanis a külföldre kiérkezését követően az alperes nem adta át neki a munkaköri leírását, azt az alperes többszöri írásbeli és szóbeli kérése után is megtagadta. Ezt követően az indítványozó keresetet terjesztett elő a jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei miatt, keresetében kérve az alperes kártérítés fizetésre kötelezését. A megismételt bírósági eljárást követően az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, melyet a másodfokú bíróság helybenhagyott. A Kúria a jogerős döntést hatályában fenntartotta.
- [4] Az Alkotmánybíróság főtítkárának felhívása nyomán kiegészített alkotmányjogi panasz szerint az alperes jogsértő magatartására visszavezethető az indítványozó alperesnél fennálló jogviszonyának a megszüntetése, s ezért az indítványozó ebből

származó kára az alperes magatartásának a következménye. Meggyőződése szerint az alperessel való jogviszonyának megszüntetése jogilag megalapozott volt, az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes okfejtését így a „tiszteességtelen hatósági eljárás fogalomkörébe” tartozónak vélte. Kifogásolta, hogy az „alperes által előadott, bizonyítékok nélküli, a jogszabályi keretektől elszakadt okfejtéseinek a kritikátlan átvétele, valamint az én érvelésemet alátámasztó, hatályos jogszabályok negligálása a bíróság részéről, az alperes felé történő erőteljes hatósági részrehajlás jegyeit hordozza magán.” Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való alapjoga sérült azáltal, hogy a bíróság alapos ok nélkül hagyta figyelmen kívül a hatályos munkajogi szabályokat. Az Alkotmánybíróság az eljárást a kiegészített indítványra figyelemmel folytatta le.

- [5] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.
- [6] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett kúriai ítélettel zárult ügyben felperes volt, s a perben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A magánszemély kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [7] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben előterjesztett panaszában (a Kúria ítéletét az indítványozó jogi képviselője 2023. március 6-án vette kézhez, az alkotmányjogi panaszt postai úton 2023. május 4-én nyújtotta be) a bírósági eljárást befejező, rendes jogorvoslattal nem támadható kúriai ítéletet támadta.
- [8] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat,

Indokolás [18]). A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

- [9] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a kúriai ítéletet, illetve az első- és másodfokú ítéletet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz való jogába ütközőnek tartotta, mert szerinte munkaviszonya megszüntetésének jogkövetkezményei megítélésére az „alperes által előadott, bizonyítékok nélküli, a jogszabályi keretektől elszakadt okfejtéseinek a kritikátlan átvétele, valamint az én érvelésemet alátámasztó, hatályos jogszabályok negligálása” alapján került sor az eljáró bíróság részéről.
- [10] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a hatalommegosztás rendszerében a többi állami szervnek a bíróságok jogértelmezését el kell ismernie {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]; 3014/2022. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [27]}. A testület gyakorlata következetes abban, hogy „[a]z Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre, a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel” {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}. „Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [...]” {3137/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [9]}
- [11] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére alapított indítványi érvekkel szemben az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy a bíróságok jogkörébe tartozó – így nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó alkotmányossági – kérdésnek tekinti az irányadó eljárási jogszabályok értelmezését, alkalmazását. Tartalma szerint az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz valójában a kúriai, illetve az első- és másodfokú bírói döntés felülbírálatára irányult. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint: „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelme tekintetében az indítványi kérelem tartalmát illetően arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel, hanem az eljáró bíróság jogértelmezését, a bírói jogalkalmazói tevékenység körébe tartozó törvényességi kérdést vitatott. Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján ezért nem állapítható meg, hogy a munkajogi jogviszonnyal kapcsolatos jogvita tárgyában hozott támadott bírói döntéssel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak.

[12] Mivel a fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz nem tett eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, az Alkotmánybíróság azt az Abtv.

[13] 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. június 4.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró